ELEKTRONİK DEVLETTEN (E-DEVLET) MOBİL DEVLETE (M-DEVLET) GEÇİŞTE TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİM UYGULAMALARI

*Mahmut GÜLER**
*Ebru DÖVENTAŞ***

Öz

Bilgi ve iletişim (bilişim) teknolojilerinde yaşanan gelişmeler sonucu bilgi, artık toplumlar için en önemli sermaye haline gelmiş bulunmaktadır. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler artık devletlerin uluslararası güç dengeleri içindeki konumlarını dahi belirlemektedir. Bu teknolojilerin kamu yönetiminde kullanılması, yani devletin elektronik hale getirilmesi, kamu hizmetlerinin daha hızlı ve kaliteli bir hale gelmesini sağlarken; maliyetler de önemli ölçüde azalmaktadır. Ancak teknolojik gelişmelere her gün yenilerinin eklendiği bir çağda e-devlet yaklaşımı da gelişmekte ve hizmet sunumlarında yeni kanallar ortaya çıkmaktadır. Devletin elektronik olması yeterli olmamakta; devlete her zaman ulaşabilmek kadar her yerde ulaşabilmek de önemli hale gelmektedir. Kablosuz internet teknolojilerindeki gelişmelerin mobil telefonlar ve avuçiçi bilgisayarlar (PDA) gibi mobil araçlar vasıtasıyla internet erişimini mümkün hale getirmesi, bu teknolojilerin hızla yayılması ve toplumun e-devlet hizmetlerinin geliştirilmesi yönündeki baskısı e-devletten m-devlete geçişi gündeme getirmektedir. Mobil araçların kullanımının bilgisayar kullanımından daha kolay ve yaygın olması, çok daha fazla sayıda insana ulaşabilmesine ve çevrim içi devlet hizmetlerinin de daha fazla kabul görmesine olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Belediye, Yerel Yönetim, M-Devlet, İletişim teknolojileri*

Local Government Implementations in Transition from e-Government to m-Government in Turkey

Abstract

The information has become a significant asset for the society as a result of developments in information and communication technologies which even determine international power balances. The utilization of these technologies in public administration, i.e. the emergence of the e-government, has led to faster and higher quality in public services in lower costs than before. E-government approach is advancing in a decade of continuous technological developments and new

* Yrd.Doç.Dr., Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü.
** Yüksek Lisans Öğrencisi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı.

channels for service providing are emerging. Electronic-government is not adequate; that reaching the government is not only passible to reach at any time but also from anywhere has become a vital issue. Improvements in wireless internet technologies enabling internet access via mobile phones and other personal digital accessories; fast spreading of those technologies; and society's pressure for improvements in e-government services has made the transition possible from e-government to m-government on the agenda. Since mobile devices are much easier to use and more widespread, they provide wider acceptance of online public services.

Keywords: *Municipality, Local Government, Mobile Government, Information and Communication Technologies.*

I. GİRİŞ

Toplumlar bilgi sahibi oldukça gelişmekte ve geliştikçe de daha fazla bilgiye gereksinim duymaktadırlar. Verilerin toplanması, depolanması, yorumlanması ve kullanıcılara sunulması aşamasında ise bilgisayar ve iletişim teknolojileri kilit rol oynamaktadırlar. Bilgisayar ve internet teknolojilerindeki gelişime bağlı olarak bilginin dolaşım hızının daha önce hiç olmadığı kadar artmış olması, kamu yönetiminin verimli bir hale getirilmesi, hizmetlerin daha hızlı, kaliteli aynı zamanda daha az maliyetli bir şekilde sunulması adına olanaklar yaratmaktadır. Ancak bu olanaklardan eski yönetim yapısıyla faydalanmak mümkün değildir. Bilişim teknolojilerinin devlet hizmetlerinde azami ölçüde kullanılması gereği, e-devlet yaklaşımını ortaya çıkarırken, mobil ve kablosuz teknolojilerdeki gelişmeler ve bu teknolojilerin toplum tarafından daha yaygın olarak kabul görmesi ise e-devletten m-devlete geçişi gündeme getirmektedir.

Bu çalışmada, bilgi ve iletişim (bilişim) teknolojilerinin önemi, gelişimi ve bu gelişimin devleti nasıl yönlendirdiği incelendikten sonra e-devlet ve m-devlet kavramları açıklanacak, daha sonra ise yerel yönetimlerdeki m-devlet uygulamaları incelenecektir.

II. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ve ELEKTRONİK DEVLET

Günümüz toplumu, bugüne kadar bilim ve teknoloji alanında ulaşılan gelişmelere paralel olarak; ilkel toplum, tarım toplumu, sanayi toplumu aşamalarından geçmiştir. Her aşama, kendine özgü teori ve ilkeleriyle biçimlenen toplumsal kurum ve uygulamalara sahne olmuştur. Tüm bu aşamaları ortaya çıkaran, biçimleyen ve ortadan kaldıran temel faktör bilim ve teknoloji ile bu alanda yaşanan gelişmelerdir. Nitekim ilkel toplumdan tarım toplumuna ve tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişte, üretim teknolojisi alanında ulaşılan makineleşmenin önemi büyüktür. Bugün ise ileri sanayi toplumundan sanayi ötesi aşamaya geçişte vazgeçilmez ve tükenmez bir kaynak olarak bilgi teknolojileri belirleyici rol oynamaktadır (Bensghir, 1996: 7). Bilgi teknolojileri, geleceğin dünyasında ülkelerin uluslararası güç sisteminin neresinde yer alacağıyla, kimi zaman da ayakta kalıp kalamayacağıyla yakından ilgilidir ve bilgi toplumu hedefine sadece bilgiyi ve bilgi teknolojilerini yoğun olarak kullanan toplumlar ulaşabilecektir. Bilgi teknolojileri ekonomik ve toplumsal etkileri sebebiyle neredeyse bütün dünyada kritik bir yatırım